

GASD

Goudse Adviesraad Sociaal Domein

Bianca van Jaarsveld
per mail

Betreft: advies op (concept) Regeling maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp

Gouda, 30 oktober 2017

Beste Bianca,

Dank voor het toezenden van de concept-regeling. Hetgeen we in onze bijeenkomst op 12 oktober bespraken zien we terug in de regeling, uitgezonderd de termijn voor aanpassing aan eigen auto (art.3.2) waarvan de GASD het redelijk vindt om die op vijf jaar te zetten.

Voorts het volgende.

Eén der leden van de GCR heeft zich grondig verdiept in de Regeling, wat geleid heeft tot bijgaande aanbevelingen die pas hedenmorgen ter beschikking zijn gekomen. Dat is laat, maar een risico van de aangepaste adviesprocedure.

Noch de GCR noch de GASD heeft zich nu, gezien de afspraak dat de GASD uiterlijk vandaag een reactie op de (bijgestelde) Regeling zou geven, een goed oordeel kunnen vormen over deze aanbevelingen. Niettemin vindt de GASD dat deze aanbevelingen behandeld zouden moeten worden als ware het een ongevraagd advies, in die zin dat wij graag vernemen of de onderscheiden aanbevelingen worden overgenomen of niet en in het laatste geval waarom niet.

Met vriendelijke groet,

Anke Huisman-Mak,
voorzitter Goudse Adviesraad Sociaal Domein

bijlage: Aanbevelingen t.a.v de Regeling maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp

Goudse Adviesraad Sociaal Domein secretaris@gasd.nl postbus 265 2800 AG Gouda

Aanbevelingen t.a.v de Regeling maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp

Algemeen

Het integreren van de regeling PGB jeugdhulp Gouda 2015, de regeling maatschappelijke ondersteuning Gouda 2017 en de Beleidsregels vervoer jeugdhulp Gouda tot een integrale regeling maatschappelijke ondersteuning, maakt het niet steeds duidelijk wanneer het over maatschappelijke ondersteuning en wanneer het over jeugdhulp gaat. De artikelen over maatschappelijke ondersteuning, over jeugdhulp en over beide staan door elkaar.

- 1. Aanbeveling:** *zet de artikelen over jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en beide per categorie bij elkaar, zodat het voor de burger inzichtelijker wordt.*

Artikel 1 lid 1

De in de regeling genoemde voorzieningen sluiten niet aan bij de begrippen die in de wet, de onderliggende regelingen en de toelichting bij de wet worden gehanteerd. Zo is het niet duidelijk wat onder "begeleiding" verstaan wordt, wat "GGZ-hulp" inhoudt, en is "Dyslexie" een stoornis, geen jeugdhulpvoorziening. Daarnaast is de opsomming in de voorgestelde regeling onvolledig en zal daarom aanleiding geven tot onduidelijkheid en, erger, het niet aanbieden van passende zorg aan de cliënt die deze zorg nodig heeft. Zo zouden ook respijtzorg, kortdurend verblijf en jeugdggz genoemd moeten worden.

- 2. Aanbeveling:** *Kijk nog eens goed in de wet en toelichting na welke individuele voorzieningen een gemeente minimaal moet leveren en die – met de gebruikelijke naamgeving – opsommen.*

Artikel 3 lid 1

Een vervoersvoorziening voor het verbruik van een verplaatsingsmiddel voor vervoer buitenshuis is in dit lid verdwenen, dit stond wel in de vorige regeling 2015, namelijk:

- a. voor een ander verplaatsingsmiddel geldt een maximale tegemoetkoming van € 428,73 op jaarbasis en bij de indicatie rolstoeltaxi een maximale bijdrage van € 685,81 op jaarbasis.

Tijdens de inputbijeenkomst gaf de gemeente aan dat deze maximale tegemoetkoming opgenomen is in artikel 9 lid 3 van de verordening, maar dit is niet het geval. Artikel 9 lid 3 b gaat over de aanschaf van een individuele vervoersvoorziening. Ik bedoel een tegemoetkoming voor het gebruik van een verplaatsingsmiddel. Dit was in de vorige regeling 2016 wel opgenomen.

- 3. Aanbeveling:** *neem een vervoersvoorziening voor het gebruik van een verplaatsingsmiddel voor vervoer buitenshuis op in de Regeling.*

Artikel 3 lid 2

Er is een landelijke regeling die recht geeft op het gratis meenemen van een begeleider in het CVV als de gebruiker een OV-begeleiderskaart heeft¹. De indicatiestelling voor deze OV-begeleiderskaart wordt uitgevoerd door Argonaut. De kosten van deze begeleider worden gedragen door het Ministerie van Infrastructuur en milieu.

Deze regeling is voorliggend op de criteria voor een begeleider die de gemeente hanteert.

Deze landelijke regeling geeft meer mogelijkheden om een gratis begeleider mee te nemen, en biedt sowieso meer mogelijkheden dan de 20 enkele ritten voor een sociaal begeleider op jaarbasis, wat erg weinig is (effectief slechts 10 ritten).

- 4. Aanbeveling:** *neem de landelijke regeling van een OV-begeleiderskaart op in de regeling.*

Artikel 4

¹ Volgens het Besluit van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, van 11 juli 2014 (nr. IENM/BSK-2014/142443) Goudse Adviesraad Sociaal Domein secretaris@gasd.nl postbus 265 2800 AG Gouda

Lid 1

Artikel 2.3. lid 2 van de Jeugdwet gaat uit van een medische noodzaak of beperkingen in de zelfredzaamheid. Het college versmalt dit toetsingskader tot alleen de medische noodzaak. De vraag is, of deze beperking stand houdt.

Lid 3

Deze limitatieve opsomming impliceert, dat hiermee in alle vormen van noodzakelijk vervoer wordt voorzien. Het is echter denkbaar, dat in een bijzonder geval speciaal vervoer nodig is. In dat geval moet van de voorgestelde Regeling kunnen worden afgeweken.

5. Aanbeveling: *Wijzig de eerste zin als volgt: "...kunnen in ieder geval worden verstrekt.."*

Artikel 5

In dit artikel is nieuw opgenomen dat mensen een plan moeten maken voor het aanvragen van een PGB, en dat het PGB besteed moet worden overeenkomstig het plan.

Hoewel het logisch lijkt dat er een plan is voor de besteding van een pgb, kan de cliënt niet verplicht worden dit te maken. De Wmo en de Jeugdwet bieden de raad of het college geen bevoegdheid om bij verordening of lagere regeling verdere eisen te stellen aan het in aanmerking komen voor een PGB. Wettelijk geldt er alleen een motivatie-eis².

Het is wettelijk niet toegestaan is om een extra barrière op te werpen voor de toegang tot een PGB. Dit zou indruisen tegen artikel 2.3.6 2e lid onderdeel B van de Wmo³, waarin gewaarborgd wordt dat er een gelijkwaardige toegang tot de pgb en zorg in natura is. De aanvrager bepaalt dat hij gebruik wil maken van een PGB⁴.

Ook is het niet de bedoeling dat de bestedingsvrijheid bij een PGB wordt ingeperkt.

Cliënten die een PGB aanvragen, weten vaak nog niet welke zorgverleners ze gaan inhuren, en of dit zorgverleners uit het sociale netwerk zijn, particuliere zorgverleners of professionele zorgverleners. Als men voor het eerst een PGB aanvraagt, heeft men sowieso nog geen zorgverleners in dienst. Het werven van zorgverleners kan pas van start gaan nadat het pgb is toegekend.

Ook is het voor de cliënt lang niet altijd van tevoren duidelijk welke activiteiten door welke zorgverlener worden uitgevoerd, want dit kan veranderen naar behoefte, naar beschikbaarheid van zorgverleners en naar verloop van tijd.

Daarnaast kunnen uiteraard de ingehuurde zorgverleners wijzigen in de loop der tijd, dit is geen vast gegeven.

Als al deze factoren opgenomen moeten worden in een plan als voorwaarde om een PGB toegekend krijgen, en als er geen flexibiliteit bestaat bij de besteding van het pgb, werpt de gemeente een extra barrière op om te kiezen voor een PGB en creëert de gemeente bovendien een onwerkbaar pgb. Bovendien wordt de eigen regie van de budgethouder hierdoor sterk ingeperkt.

6. Aanbeveling: deze nadere eis schrappen want zij valt buiten de delegatieopdracht. Het college heeft krachtens de wet voldoende mogelijkheden voor controle en heroverweging. Een pgb is een

² ECLI:NL:RBOVE:2017:3709: Met betrekking tot het recht op een PGB bij jeugdhulp verwijs ik naar een recente uitspraak van de rechtbank van Overijssel van 29 september 2017 waarin duidelijk wordt dat de gemeente terughoudend moet zijn in het afwijzen van een PGB voor jeugdhulp. Het is weliswaar van belang dat ouders merkbaar hebben nagedacht over of de door de gemeente aangedragen aanbieder passend is, maar als daaraan voldaan is, kan de gemeente een PGB niet weigeren. Dit sluit trouwens aan bij de Memorie van Toelichting van de Jeugdwet (p.82): daar staat in dat voldoende is dat ouders zich voldoende hebben 'georiënteerd' op de voorziening in natura.

³ Wmo Artikel 2.3.6, tweede lid, onderdeel b, luidt:

- Een PGB wordt verstrekt indien een client zich gemotiveerd op het standpunt stelt dat hij de maatwerkvoorziening als persoonsgebonden budget wenst geleverd te krijgen.

⁴ Zie het aangenomen amendement van Voortman c.s. nr. 103

aan zorg in natura gelijkwaardige voorziening. De toegang ertoe mag niet verder worden beperkt dan in de wet voorzien.

In de Wmo en de Jeugdwet is bepaald dat als een voorziening in een PGB duurder is dan zorg in natura, de gemeente de cliënt de keuze moet bieden om het “in natura tarief” in het pgb te ontvangen en eventuele meerkosten die er dan nog zijn, zelf bij te betalen.

7. Aanbeveling: *neem deze bepaling op in artikel 5.*

Artikel 7

In de toelichting bij de verordening van artikel 9 staat: “In de door het college vast te stellen nadere regels worden de daadwerkelijke tarieven opgenomen.” In de onderhavige regeling is dit niet het geval.

Dit is ongewenst met het oog op transparantie en openbaarheid van de tarieven. Een verwijzing naar de tarieven voor natura zorg zoals nu opgenomen in lid 2 is onvoldoende. De daadwerkelijke PGB tarieven dienen voor de cliënt te allen tijde integraal toegankelijk te zijn.

Ook ontbreekt het tarief voor het inhuren van particuliere zorgverleners, zorgverleners die niet tot het sociale netwerk behoren en die ook geen ZZP-er zijn.

8. Aanbeveling: *neem de daadwerkelijke pgb tarieven voor de verschillende zorgvormen op in de Regeling, bijvoorbeeld door middel van een inlegvel zodat de regeling niet elk jaar aangepast hoeft te worden, of geef in lid 2 in een directe link aan waar de PGB tarieven precies gevonden kunnen worden.*

9. Aanbeveling: *neem een apart tarief op voor particuliere zorgverleners*

Artikel 8

Lid 4:

– in dit rijtje ontbreekt een vervoersvoorziening voor gebruik van een verplaatsingsmiddel voor vervoer buitenshuis. (Zie ook artikel 3 lid 1)

- Ook ontbreekt een vervoersvoorziening voor de kosten van aanpassing van hun eigen auto. Hier geldt ook geen eigen bijdrage voor, omdat auto-aanpassingen per definitie meerkosten zijn die voortkomen uit de handicap.

10. Aanbeveling: *voeg een vervoersvoorziening voor gebruik van een verplaatsingsmiddel en auto-aanpassingen toe aan de opsomming.*

Artikel 10

Lid 1

Uitgangspunten:

11. Aanbeveling: *neem het daadwerkelijke gebruik van het aantal ruimten in huis als uitgangspunt in plaats van sociale woningbouw. Anders kan geen maatwerk geleverd worden.*

Toelichting:

12. Aanbeveling: *men bij het onderdeel “wassen” ook “strijken” op.*

Lid 2

Het college kan alleen externe richtlijnen van toepassing verklaren die voor de rechtzoekende kenbaar en vindbaar zijn. Het onderzoek naar de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen moet voor de cliënt immers controleerbaar zijn. Alleen de Beleidsregels indicatiestelling Wlz 2017 zijn gemakkelijk vindbaar op internet. Als deze beleidsregels naast de wet en verordening worden gelegd, is niet duidelijk hoe het college welke kaders en begrippen uit deze regels wil gebruiken in de beoordeling.

13. Aanbeveling: *deze externe richtlijnen, handboeken etc. dienen te allen tijde integraal toegankelijk te zijn via de websites van de gemeente en die van het Sociaal Team Jeugd . Voorts dienen alle cliënten die thans jeugdhulp ontvangen er vóór inwerkingtreding van de verordening en regeling per brief op gewezen te worden dat deze richtlijnen gaan gelden, wat ze inhouden en waar ze te raadplegen zijn.*

Artikel 11 lid 2

14. Aanbeveling: *De voorwaarden van de nieuwe regeling hbh voor mantelzorgers dienen transparant te zijn en opgenomen te worden in deze regeling of in een bijlage bij deze regeling. Mantelzorgers die nu gebruik maken van de HHT, dienen voor inwerkingtreding van deze nieuwe regeling per brief op de hoogte gesteld te worden dat deze voorwaarden gaan gelden, wat ze inhouden en waar ze te raadplegen zijn.*

Aanbeveling over gemaximeerde vergoedingen:

De gemeente stelt maximale bedragen aan voorzieningen die mensen kunnen krijgen. Een voorbeeld hiervan zijn de normbedragen voor de maximaal toe te kennen vervoersvergoedingen.

De gemeente zal samen met de burger en zijn of haar netwerk, de persoonlijke situatie in kaart moeten brengen. De wensen en oplossingsmogelijkheden moeten zonder voorwaarden vooraf worden nagelopen. Zo zijn er bijvoorbeeld situaties denkbaar waarbij de vervoersbehoefte van iemand boven de maximale tegemoetkoming per jaar gaat. Denk bijvoorbeeld aan iemand met een groot sociaal netwerk en verschillende publieke taken.

Ook is het mogelijk dat de vastgestelde vergoeding voor een sportrolstoel niet toereikend is voor de noodzakelijke sportrolstoel die iemand nodig heeft. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat voor het beoefenen van rolstoelhockey een wendbare elektrische rolstoel nodig is. De hoogte van het budget voor een sportvoorziening moet daarom afgestemd worden op de individuele noodzakelijke sportvoorziening.

15. Aanbeveling: *Het aantal voorzieningen en de vergoedingen voor voorzieningen kunnen niet vooraf gemaximaliseerd worden. Zelfredzaamheid en de persoonlijke omstandigheden zijn leidend voor een compenserende maatregel.*

Aanbeveling over de uitbetaling van het pgb voor hulpmiddelen:

In het huidige pgb beleid voor hulpmiddelen verstrekt de gemeente het pgb in maandelijks termijnen.

Voorbeelden uit de praktijk: het pgb voor een elektrische rolstoel wordt in 52 termijnen uitbetaald ofwel over een periode van 4 jaar. Een pgb voor een scootmobiel wordt uitbetaald in 67 termijnen van € 44. De cliënt moet de rolstoel of de scootmobiel echter vooruit betalen hetgeen betekent dat hij een bedrag van gemiddeld € 10.000 a € 15.000 voor moet schieten. Voor de meeste cliënten is dit financieel niet haalbaar en dus kunnen zij niet kiezen voor een persoonsgebonden budget voor hulpmiddelen.

Met dit beleid is geen sprake van een gelijkwaardig alternatief voor een voorziening in natura en wordt de keuzevrijheid voor een persoonsgebonden budget teniet gedaan.

16. Aanbeveling: *Laat in de regeling opnemen dat een persoonsgebonden budget voor hulpmiddelen in één keer uitbetaald wordt, en niet in termijnen.*